

10 PL Půda v Beskydech ŘEŠENÍ

Horniny FLYŠE tvoří základ beskydské půdy – připomeňte si, které to jsou. Napoví vám přesmyčky a jejich obrázky.

VECLOJÍ

JÍLOVEC

KOPÍSVEC

PÍSKOVEC

PENECSLE

SLEPENEC

Tyto vrstvy jsou dost **nestabilní** a hodně se **drolí**. Půda je často **kamenitá** a nepříliš úrodná. Protože ve vyšších polohách Beskyd převládají smrčiny, je tam půda **výrazně kyselá**.

Takovéto horské půdě říkáme **PODZOL**.

Kyselost půdy ověříme pokusem:

Pomůcky: vzorek hlíny z lesa, indikátorové papírky, sklenice s víkem, voda z vodovodu, filtrační papír, nálevka, sklenice na přefiltrovanou vodu

1. Přineseme vzorek půdy z jehličnatého lesa.
2. Změříme a zapíšeme pH vody, kterou budeme půdu proplachovat.
3. Do sklenice s hlínou přidáme vodu a protřepeme.
4. Vodu přefiltrujeme přes filtrační papír pomocí nálevky.
5. Změříme a zapíšeme pH přefiltrované vody.
6. Porovnáním čísel zjistíme, zda došlo k okyselení vody, tedy zda je půda kyselá (pokud se číslo snížilo na méně než 7, jedná se o kyselou půdu).

Mezi rostliny, které milují kyselé půdy, patří např. brusnice borůvka.

Která z těchto tří rostlin je také kyselomilná?

a) šeřík

b) kapradí, proto také hojně roste ve smrkových lesích

c) karafiát

METODIKA

Půda v Beskydech PL 10

Časová dotace: 45 minut

Metodický postup-práce ve skupinách

1. Vyučující spolu s účastníky přinese z některé z vycházek vzorek půdy z lesa, ve kterém roste brusnice borůvka, kapradiny a mech – tedy kyselomilné rostliny. Vyučující nachystá pomůcky potřebné pro měření kyselosti půdy pro daný počet skupin.

2. Po zhlédnutí slidů prezentace a rozdání pracovního listu PL 10 vyzve vyučující skupiny, aby si v úvodní textu:

- přečetly o matečné hornině, která tvoří základ beskydské půdy
- za pomoci přesmyček vypsaly horniny, které tuto matečnou horninu tvoří
- přečetly o vlastnostech, které tato hornina má.

3. Vyučující vyzve skupinky, aby si připravily pracovní plochu a všechny pomůcky ze seznamu v PL 10 pro ověřování kyselosti půdy.

4. Protože se účastníci zřejmě ještě nesetkali s indikátorovými papírkami, je dobré předvést jejich účinnost na látkách, které jsou prokazatelně kyselé (ocet) a zásadité (soda), aby účastníci vyzkoušeli, jak tyto papírky fungují a jak se kyselost podle barevné škály určuje.

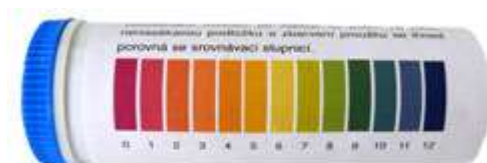
Pozn.: Vyučující také seznámí účastníky s chemickým výrazem opačným ke slovu kyselý – zásaditý (opak kyselého) a dalším slovem neutrální (ani kyselý, ani zásaditý).

pH kyselé 0–6,9; pH neutrální 7; pH zásadité 7,1–14

5. Vyučující vysvětlí účastníkům, že pokusy slouží k ověření nějaké informace a před jejich zahájením je dobré vyjádřit nějaký předpoklad (hypotézu). Pokus tuto hypotézu potvrdí nebo nepotvrdí.

Hypotéza – Protože jsme brali půdu z jehličnatého lesa a na této půdě se vyskytovaly rostliny brusnice borůvky, kapradin a mechů, bude tato půda alespoň mírně kyselá.

6. Zapišeme výsledek pokusu, např.: Hypotéza o kyselosti vzorku půdy z lokality se potvrdila/nepotvrdila, pH vzorku bylo ...

Zdroje

Eroze půdy [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/3067-eroze-pudy>

Půdní živočichové [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: https://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/print.php?page=3407&typ=html

Půdní poměry [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: <https://beskydy.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/pudni-pomery/>

Význam geologie v lesnické typologii [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: https://akela.mendelu.cz/~xcepl/inobio/inovace/Geologie/geologie_a_typologie.pdf

Čím víc má půda různých bakterií, tím je zdravější [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: https://www.bc.cas.cz/en/Cds/Download/?filename=681_cim-vic-ma-puda-ruznych-bakterii-tim-je-zdravejsi-cb-denik-05-03-2012

MIKO, Ladislav. *Život v půdě: příručka pro začínající půdní biology*. Brno: Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace, 2019. ISBN 9788088212171.

